

РЕШЕНИЕ

№ 1857

гр. София, 17.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 21.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **4072** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 27, ал. 1 вр. чл. 73, ал. 4 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление /ЗУСЕФСУ/ вр. чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на Изпълнителна агенция по лозата и виното /ИАЛВ/, ЕИК по БУЛСТАТ:[ЕИК], със седалище: [населено място], [улица], [жилищен адрес] представлявана от К. Д. К. – Изпълнителен директор, чрез Адвокатско дружество „Б. и С-ие“, представлявано от адвокат Т. Б., със съдебен адрес: [населено място], [улица], срещу Решение за определяне на финансова корекция № РД-02-14-289/18.03.2024 г., издадено от М. О., Директор на Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ при Министерство на регионалното развитие и благоустройството /МРРБ/ и Ръководител на управляващия орган по Програма И. V-A Гърция – България 2014 г. – 2020 г., в размер на 100 % върху допустимите разходи, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове по Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г. за разработване, изграждане и стопанисване на експериментално поле/лозово насаждение за отглеждане на застрашени идентифицирани сортове лози, сключен с Ж. С. К., на стойност 25 000.00 лв. с ДДС.

С жалбата се оспорва решението за определяне на финансова корекция, като се излагат доводи за незаконосъобразност, поради противоречие с материалния закон. Твърди се, че не са налице основания за налагане на финансова корекция, тъй като не са осъществени твърдените нарушения, поради което не е налице нередност. Излагат се подробни съображения в тази насока. Във връзка с изложеното, моли Съда да

постанови решение, с което да отмени оспорения акт, като неправилен и незаконосъобразен.

В съдебно заседание, жалбоподателят редовно уведомен, не се явява, представлява се от адвокат Т. и юрист А., които молят Съда да уважи депозираната жалба, като отмени оспореното решение като неправилно и незаконосъобразно. Претендират се сторените по делото разноски, съгласно представен списък по чл. 78 от ГПК вр. чл. 144 от АПК.

Ответният административен орган – Директор и Ръководител на управляващия орган по Програма И. Гърция – България 2014 г. – 2020 г., редовно уведомен, се представлява от юрисконсулт Л., който моли Съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена не изпраща представител.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

Не е спорно между страните по делото, а и от административната преписка се установява, че ИАЛВ е водещ бенефициер по Проект № 1829 „SOS за застрашените традиционни сортове лозя“ с акроним VineSOS по Програма за сътрудничество „Interreg V-A Greece – Bulgaria 2014 - 2020“, съгласно Договор за предоставяне на национално съфинансиране по Програмата за трансгранично сътрудничество И. V-A Гърция – България 2014 г. – 2020 г.

От административната преписка се установява, че от страна на ИАЛВ е сключен Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г. за разработване, изграждане и стопанисване на експериментално поле/лозово насаждение за отглеждане на застрашени идентифицирани сортове лози с Ж. С. К., на стойност 25 000.00 лв. с ДДС. Към сключения договор са приложени Техническа спецификация и Ценово предложение. Между страните по договора е подписан Приемо-предавателен протокол от 09.07.2019 г., с който е удостоверено приемане на услугата, а именно, че същата е извършена съобразно изискванията на договора и техническата спецификация. На 12.07.2019 г. е извършено плащане в уговорения по сключения договор размер по Фактура № 0...41/11.07.2019 г.

В МРРБ е постъпило Уведомление за съмнение за нередност/измама № 90-05-1707-/2/13.12.2023 г., с което е изразено съмнение за наличие на свързаност по отношение на служителя Б. А. Д. – Началник на отдел КЛВС, ИАЛВ в [населено място], неговият син А. Б. Д. и Ж. С. К.. В същото са посочени близки родствени връзки с лице, продало земеделска земя на един от участниците в проекта, като е приложен нотариален акт за извършена покупко-продажба на земеделска земя.

Въз основа на постъпилите сигнал от страна на административния орган е установено следното:

От представената документация по проекта, с цел идентифициране на земя /лозов масив/, върху която да бъде изградено експерименталното поле е изпратено писмо до К. К. – председател на Сдружение „Регионална лозаро-винарска камара П.“ /РЛВК „П.“/, [населено място]. Предвид липсата на отговор по изпратеното писмо, на

07.05.2019 г. е изпратено писмо до Б. Д. – Началник на Отдел „Контрол в лозаро-винарския сектор“ към ИАЛВ, [населено място] /л.87/. С двете писма от страна на ИАЛВ е изискано съдействие относно препоръка за място /лозе/. Посочено е, че изграждането включва подготовка на почвата, подпорна конструкция и напоителна система, както и че в полето ще бъдат присадени вече идентифицирани застрашени сортове лози от региона. Присаждането ще се извършва през м. Май 2019 г., предвид което полето следва да бъде готово до края на м. Април, най-късно началото на м. Май.

До изпълнителния директор на ИАЛВ е изготвен Доклад с вх. № 16-00-2-21/16.05.2019 г., с който на същия е представен отчет за дейността на екипа за м. Април 2019 г. В т. 4 от същия е посочено, че от страна на екипа е проведена среща относно изграждане на експериментално поле/лозово насаждение – дейност, която е част от бюджета по проекта и предвид което е подготвено и изпратено писмо до господин К. К. – председател на РЛВК „П.“ с искане за предоставяне на парцел, на който да бъде изградено полето. Отговор от г-н К. не е получен. В тази връзка и с оглед забавяне на изпълнението на проекта е било изпратено писмо до г-н Б. Д., Началник на Отдел КЛВС, [населено място] за проучване възможностите за изпълнение на тази дейност /л.88/.

До Н. Ф., Ръководител на Проект SOS за застрашени традиционни сортове лози – VineSOS е изготвен Доклад с вх. № 16-00-2-25/27.05.2019 г. от Б. Д., Началник на Отдел КЛВС, [населено място] в отговор на Писмо с изх. № 16-00-2-19/07.05.2019 г. С доклада е предоставена следната информация на ръководителя на проекта: във връзка с исканото съдействие и становище, относно намиране на лозе, подходящо за изграждане на експериментално поле, от страна на Б. Д., Началник на Отдел КЛВС, [населено място] са извършени няколко посещения на няколко лозарски стопанства с лозови насаждения, както и че са проведени срещи с лозари в региона. По препоръка на господин К. К., Председател на РЛВК „П.“ са били локализирани лозови насаждения, в които са налични изброените сортове винени лози по Проект SOS за застрашени традиционни сортове лози – VineSOS, както и два подходящи терена със съществуващи лозови насаждения, върху които може да бъде изградено експериментално поле за идентифициране на местните сортове, тяхното опазване и съхранение. Посочено е, че предвид спецификата на смяната на сорта грозде чрез присаждане е било необходимо локализирането на подходящи съществуващи лозови насаждения и съгласието на собствениците им за предоставяне на терен за извършване на дейностите по изграждане на експериментално поле, в т.ч. присаждане на вече идентифицирани застрашени сортове лози от региона, подготовка на почвата, изграждане на подпорна конструкция и напоителна система. Предложените от г-н К. лозари съгласно доклада са И. К. с регистрирано лозарско стопанство и също така регистрирано маточно лозе в [населено място], общ. С. за добиване на калемни от винени и десертни лози. Друг предложен лозар е Ж. С. К. с регистрирано лозарско стопанство, в което отглежда няколко различни сорта бели и червени винени лози, като предоставеното лозе за изграждане на опитно поле се намира в землището на [населено място], общ. П. и се намира почти в центъра и наравно разстояние от всички идентифицирани имоти за добиване на калемни за присаждане на зелено за смяна на сорта. От предложените в проекта застрашени сортове, в региона не са открити насаждения от сортовете Ризлинг български и Г. от белите, и Букет и Ш. от червените сортове винени лози. Калемни от тези сортове може да бъдат, осигурени от

Аграрен университет – [населено място]. От страна на Б. Д., Началник на Отдел КЛВС, [населено място] е посочено, че е провел предварителни разговори със специалисти по присаждане на разцеп и на зелено, които са го уверили, че до средата и края на м. Юни може да бъде извършено присаждане на зелено за смяна сорта грозде върху предварително подготвени лозови насаждения. В заключение от негова страна е отправено предложение да бъдат предприети действия за избор и подготовка на уточнения имот за изграждане на опитно поле /л.89/.

С Писмо изх. № 16-00-2-26/30.05.2019 г. от Изпълнителен директор на ИАЛВ до г-н Ж. С. К., същият е уведомен, че неговото лозе в землището на [населено място], общ. П. отговоря на изискванията и е сред предложените от експерт на ИАЛВ и представители на РЛВК – „П.“ /л.90/.

С Писмо вх. № 16-00-2-31/04.06.2019 г. от И. К. до Н. Ф. – Ръководител на Проект SOS за застрашени традиционни сортове лози – VineSOS, е изразено съгласие същият да предостави лозово насаждение в [населено място] за изпълнение на дейността по проекта, като е заявено, че е агроном с богат опит в областта на лозарството, включително в производството на калемки. Заявено е, че предоставя два декара от съществуващо лозово насаждение за целите на проекта, но след приключване на гроздоберна кампания 2019 г. и при наличие на предварително финансиране за извършване на всички дейности по проекта /л.91/. С Писмо вх. № 16-00-2-32/05.06.2019 г. от Ж. К. до Н. Ф. – Ръководител на Проект SOS за застрашени традиционни сортове лози – VineSOS, е изразено съгласие същият да предостави лозово насаждение в [населено място], общ. П. и да вземе участие във фактическото изпълнение на дейността /л.91-гръб/.

След проведената кореспонденция е сключен Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г., между ИАЛВ - Възложител и Ж. С. К. - Изпълнител, с предмет: Възложителят възлага, а Изпълнителят приема да разработи и изгради експериментално поле/лозово насаждение в България, в района на [населено място] по „Проект SOS за застрашени традиционни сортове лози“ с акроним „VineSOS“, който се реализира по Програма И. V-A Гърция – България 2014 г. – 2020 г.; да стопанисва изграденото експериментално поле/лозово насаждение поне пет години след приключване на Проект „VineSOS“ /л.114-122/. От представени към договора/проекта документи е установено, че опитното поле е изградено върху имот с идентификатор № 52091.8.4 в землището на [населено място]. Към договора са представени – Техническа спецификация за изграждане на експериментално поле/лозе и Ценово предложение за изграждане на експериментално поле/лозе.

От страна на административния орган е посочено, че в документацията по проекта не са представени доказателства, респективно мотиви, обосноваващи направения избор на конкретното лице за изпълнител на дейността, включително и причините, поради което не е изискано ценово предложение от И. К.. Акцентирано е, че не става ясно как и кога е постъпило ценовото предложение на избрания изпълнител – Ж. К., приложено към сключения договор за дейността, предвид че в уведомителното си писмо К. е заявил готовност за участие в дейностите по проекта, е заведено в деловодната система на ИАЛВ в деня на датата на сключване на договора – 05.06.2019 г.

В допълнение е посочено, че в хода на проведената проверка е установено, че въпреки изрично предвиденото в Техническата спецификация условие, опитното поле по проекта да бъде изградено върху собствена за избрания изпълнител земя, договорът е

сключен в условията на договор за наем на лозови насаждения. От административния орган е посочено, че единствените земи в землището на [населено място], които са част от стопанството, управлявано от Ж. К., и върху които впоследствие е било изградено опитното поле по проекта са предоставени чрез договор за наем между Ж. К. и А. Б. Д. – син на Б. Д., Началник на Отдел КЛВС, [населено място]. Установено е, че договорът за наем е сключен на 17.05.2019 г., което обосновава извод, че действието е свързано с изпратеното до Б. Д. запитване с цел идентифициране на потенциални изпълнители на разглежданата дейност по проекта. Като довод, удостоверяващ наличие на нередност е изтъкнат, че докладът, съдържащ предложение за лица, които биха могли да изпълнят разглежданата дейност по проекта е представен на 27.05.2019 г. от Б. Д., Началник на Отдел КЛВС, [населено място]. В същия този доклад Ж. К. е препоръчан като потенциален изпълнител на дейността именно във връзка със стопанисваните от него земи в землището на [населено място]. Акцентирано е, че в преписката не са открити мотиви, въз основа на които Ж. К. е предпочетен пред друго лице, определено като подходящ кандидат. В тази връзка е прието, че установените факти поставят под въпрос действителните мотиви за избор на Ж. К. като потенциален изпълнител, съответно изпълнител на дейността и предполагат преднамереност, както в действията на цитирания служител на бенефициера, така и на самия бенефициер. Направен е извод за свързаност между избрания изпълнител – Ж. К. и Б. Д. – служител на ИАЛВ, чрез неговия син и наемодател на земята, върху която е изградено опитното поле – А. Д.. Въз основа на информацията по случая, е прието за установено, че избраният изпълнител първоначално е наел въпросният имот, а след сключване на договора по проекта е пристъпил към закупуване на същия. Всички посочени връзки и обстоятелства са приети като обуславящи наличието на взаимоотношения между цитираните лица към момента на подбор, съответно на сключване на разглеждания договор по проекта и обосновават извод за нарушение и липса на прозрачност.

Прието е с оглед установеното по случая, че са налице обстоятелства, обосноваващи извод за манипулиране на действията по подбор и идентифициране на потенциални изпълнители на дейността; несъответствие на избрания изпълнител с условията на техническата спецификация, както и свързаност между лицето, извършило подбор и идентификация на потенциални изпълнители на дейността, и изпълнителят на дейността чрез трето лице. Счетено е, че са налице основания да бъде прието, че лицето е избрано за изпълнител именно поради наличието на конфликт на интереси. Лицето, следвало да извърши подбора в случая се явява заинтересовано лице с пряк личен интерес от сключване на договора и е предприело действия, оказали отражение върху проведения подбор и определянето на изпълнител. Именно този частен интерес на представителя на бенефициера, създаващ се от облага от материален характер за свързаното с него лице при осъществяване на правомощията му по подбор на потенциални изпълнители на изпълнителя, е достатъчен за да бъде налице конфликт на интереси. В случая според административния орган е следвало да бъдат изтъкнати и липсата на мотиви за определяне на конкретния изпълнител и несъответствието с условията на техническата спецификация, което само по себе си поставя под съмнение и действията на бенефициера в случая.

Прието е че нарушението представлява „конфликт на интереси“, съгласно чл. 61 от Регламент /ЕС/ № 2018/1046 и следва да бъде квалифицирано по т. 1 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за посочване на нередности, представляващи

основания за извършване на финансови корекции, и процентните им показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕФСУ, приета с Постановление на Министерски съвет на Република България. Съгласно чл. 2, ал. 3 от Наредбата за посочване на нередности, приложимите процентни показатели за финансови корекции по чл. 70, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ са определени в Приложение № 2. Когато по отношение на бенефициера е налице конфликт на интереси по смисъла на чл. 61 от Регламент /ЕС/ № 2018/1046, размерът на финансовата корекция е 100 % от допустимите финансови средства, какъвто процентен показател следва да бъде определен и в случая.

Относно съответствието на избрания Изпълнител с условията на Възложителя, е прието следното:

От представената Техническа спецификация, приложение към Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г., е установено, че опитното поле за отглеждане на застрашени идентифицирани сортове лозя следва да бъде изградено в съществуващо лозово насаждение в землищата на [населено място], [община], в имот с площ не по-малка от 0.5000 ха, включен в лозарското стопанство на регистриран гроздопроизводител в Лозарския регистър на ИАЛВ. Изрично е посочено, че имотът трябва да бъде собствен. Не е предвидена възможност за наем на земя със съществуващи лозови насаждения за целите на изпълнение на дейността.

От извършения преглед на предоставените документи, от страна на административния орган е установено, че към момента на сключване на Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г., избраният изпълнител – Ж. К. не е изпълнявал изискванията на техническата спецификация, доколкото същият не е бил собственик, а наемател на земята, върху която е следвало да бъде изградено опитното поле. От данните за имотите, образуващи лозарското стопанство на Ж. К. към 29.05.2019 г., имоти с идентификатори № 52091.8.4. и 52091.8.5 е установено, че не са собственост на лицето. Налице е договор за наем на цитираните имоти, сключен на 17.05.2019 г. между Ж. К. и А. Д. и нотариален акт за собственост на недвижим имот, съставен на 19.06.2019 г. За имот с идентификатор 52091.8.4 по КККР на неурбанизираната територия на землището на [населено място], общ. П., местност „Т.“, с площ 5 232 кв.м. е установено, че е закупен от Ж. К. след датата на подписване на Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г. за създаване на опитно поле.

Акцентирано е, че в случая и с оглед информацията от поддържаните от самия бенефициер регистри, същият е разполагал с информацията, че избраният за Изпълнител не отговаря на поставеното условие опитното поле да бъде изградено върху собствена за изпълнителя земя. Независимо от това, в нарушение на принципа за добро финансово управление, е прието, че същият е пристъпил към сключване на договор с Ж. К., пренебрегвайки кандидатурата на втория кандидат – идентифициран гроздопроизводител и потенциален изпълнител – И. К. и без излагане на мотиви в тази връзка. Прието е, че това е в противоречие с принципа на икономичност, предвид липсата на изискано представяне на оферта, включително и ценова от И. К., който в своето писмо е изразил съгласие и готовност за изпълнение на дейността, заявявайки, че е агроном с богат опит в областта на лозарството, включително в производството на калемки. В случая не е налице и

документална следа относно причините и обстоятелствата, обосновавали избор на едното лице пред другото. Според административния орган, липсата на мотиви води до извод за липса на прозрачност по отношение на направения избор и формира допълнителен аргумент в подкрепа на становището за опорочаване на действията на бенефициера при възлагане на договора. Допълнително е посочено, че установеното нарушение се допълва и от посочените в писмото обвързаности между лицата, водещи до заключение за наличие на конфликт на интереси.

Прието е, че с действията си бенефициерът не е предприел всички необходими мерки, за да гарантира, че е налице най-добра цена. Липсата на възможност за съпоставка между ценовите оферти на лицата от една страна е прието, че води до невъзможност за постигане на увереност за спазване на принципа на ефикасност, т.е. че е постигнато най-добро съотношение между използваните ресурси /финансови средства/ и постигнатите резултати. В допълнение е посочено още, че не са налице каквито и да е било мотиви защо, въпреки изричното изискване, бенефициерът е приел изпълнението на опитното поле да бъде изградено върху земя, която е наета по едногодишен договор за наем, сключен 18 дни преди подписване на договора по проекта.

От страна на административния орган е прието, че бенефициерът е поставил в риск: а/ изпълнението на разглеждания договор, съгласно който Ж. К. следва да стопанисва изграденото експериментално поле за срок от пет години след приключване на проекта; б/ задължението за устойчивост на дейностите по проекта, вменено на всеки един от бенефициерите по Програмата; в/ изпълнението на целите на Програмата, които са обвързани с изпълнението на одобрените проекти. Неспазването на принципа за добро управление предполага налагане на финансова корекция в размер на 100 % от стойността на допустимите разходи по Договор за услуга № ФСД 07-15/05.06.2019 г. за разработване, изграждане и стопанисване на експерименталното поле/лозово насаждение за отглеждане на застрашени идентифицирани сортове лози с Ж. С. К., на стойност 25 000.00 лв. с ДДС, съгласно т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата. Прието е, че в случая деянието е извършено в условията на конфликт на интереси и липса на прозрачност, което обосновава по-голяма тежест на нарушението и е основание за налагане на корекция в максимален размер.

За нарушени са приети следните разпоредби: Наличие на нередност по т. 1 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата – конфликт на интереси – чл. 61 от Регламент /ЕС/ № 2018/1046. Наличие на нередност по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата – нарушаване принципите по чл. 4, § 8, чл. 7 и 8 от Регламент /ЕС/ № 1303/2013. Нарушението е квалифицирано като нередност, съгласно т. 1 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата във вр. чл. 70, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ – по отношение на бенефициента е налице конфликт на интереси по смисъла на чл. 61 от Регламент /ЕС/ № 2018/1046 вр. чл. 2, ал. 2 от ЗУСЕФСУ. Нарушението е квалифицирано като нередност, съгласно т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата вр. чл. 70, ал. 1, т. 3 и чл. 73, ал. 1 от ЗУСЕФСУ – нарушаване на принципа за добро финансово управление.

Прието е, че установеното нарушение представлява „нередност“ по

смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент /ЕС/ № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета, както и че същото има финансово отражение, респективно вреда за бюджета на ЕС предвид наличието на конфликт на интереси и нарушаване принципа за добро финансово управление. В тази връзка и предвид, че нарушението е квалифицирано като нередност по т. 1 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата – конфликт на интереси и по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата - нарушаване принципите по чл. 4, § 8, чл. 7 и 8 от Регламент /ЕС/ № 1303/2013, е определено, че на бенефициера следва да бъде наложена финансова корекция в размер на 100 % от допустимите разходи по договора, с възможност за намаляване.

На основание чл. 73, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, с Писмо № към 90-05-1707-/2/13.12.2023 г. на ИАЛВ е предоставена възможността да представи мотиви и писмени доказателства /л.65-73/. В законоустановения срок от страна на ИАЛВ е депозирано Възражение с вх. № 90-05-1707/5/29.02.2024 г. /л.48-64/, което е обсъдено от административния орган и е прието за необосновано и неоснователно.

При така установеното е издадено Решение за определяне на финансова корекция № РД-02-14-289/18.03.2024 г., издадено от М. О., Директор на Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ при Министерство на регионалното развитие и благоустройството /МРРБ/ и Ръководител на управляващия орган по Програма И. V-A Гърция – България 2014 г. – 2020 г., с което на бенефициера ИАЛВ е наложена финансова корекция в размер на 100 % върху допустимите разходи, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове по Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г. за разработване, изграждане и стопанисване на експериментално поле/лозово насаждение за отглеждане на застрашени идентифицирани сортове лози, сключен с Ж. С. К., на стойност 25 000.00 лв. с ДДС.

В хода на съдебното производство е допусната съдебно-техническа експертиза, с вещо лице магистър – инженер А. А. – К., която даде заключение по следната задача:

Вещото лице след запознаване с материалите по делото и извършване на оглед на място да се отговори на въпроса: Какво е състоянието на изграденото експериментално поле /лозе към момента и постигната ли е целта на дейността на проекта?

Експертизата установява, че на експерименталното поле са засадени следните български сортове: Т., К., Г., Димят, С. Мискет, Букет, Ш., Червен мискет, Мавруд, Р., Широка мелнишка лоза, Памид, Рубин, М. рубин. Не е засаден единствено сорт Ризлинг. Спазени са изискванията на Техническата спецификация да бъдат засадени около 80 броя лози от сорт. По данни от делото, присаждането на лозето е извършено през м. Юни 2019 г. „на зелено“ на избраните сортове лози, като на първия етап е установено 50 % прихващаемост на присадените калемки, след което е извършено допълнително присаждане. Присаждането „на зелено“ следва да се извършва върху млади леторасти в интервала от средата на месец Май до средата на месец Ю.. Извършени са и всички останали дейности като резитба, колтучене,

напояване. Изградена е подпорна конструкция от крайни дървени колове с котви, железни поцинкова колове в редовете – един ред основен тел, две двойки телове за промушване на леторастите. Подпорната конструкция към момента на огледа е в изправно състояние. Изградена е също поливна система посредством маркучи, която е захранвана от пренасян на място воден съд.

При огледа на място от вещото лице е констатирано, че към настоящия момент е налице плододаване на всички присадени сортове и всички те са в добро агротехническо състояние. Въпреки високите температури и сушата през лятото на 2024 г., съгласно СТЕ не се наблюдават поражения по лозите и гроздето. Доброто състояние на лозето е резултат от извършените навреме окопаване, химическо третиране, почистване и подраняване, торене, риголване, дълбока оран, дисковане и др. мероприятия. Към момента на огледа реколтата вече е прибрана и са извършени всички необходими почвени обработки до момента. Не се наблюдават поражения от болести и вредители. В заключение е посочено, че целите на проекта за изпълнени и опитното поле се поддържа в отлично състояние с прилагане на всички агротехнически и фитосанитарни мероприятия.

Съдът ще коментира приетото и неоспорено експертно заключение в хода на настоящето съдебно производство при излагане на правните си изводи.

В хода на съдебното производство по искане на жалбоподателя бе разпитана в качеството на свидетел Н. С. Ф.:

Свидетеля Ф., заяви, че заема длъжността „Главен секретар“ на ИАЛВ от 2009 г. Проектът е стартирал през 2018 г. Запозната е първоначално с него в качеството и на Главен секретар на ИАЛВ, а впоследствие и като ръководител на екипа, който изпълнява дейностите по проекта. Относно компетентната дейност на проекта на проекта, това е създаване на експериментално поле, на което да бъдат засадени идентифицирани застрашени сортове лози по Програма И.. Проектът е трансграничен и се изпълнява в региона на границите на България и Гърция. В хода на проекта е отправено запитване до Регионалната лозаро-винарска камара „П.“, които да предоставят потенциални изпълнители на тази дейност, което включва предоставяне на площ за създаване на лозови насаждения. От страна на Регионалната лозаро-винарска камара „П.“, са представени двама кандидати – единият от тях не е отговорял на техническата спецификация на проекта, докато другият изпълнител отговорял напълно на изискванията на съответните лозови насаждения. Към момента на изпълнението на проекта, не е имало информация за съществуващ конфликт на интереси. Заявява, че са били извършени пет проверки от страна на националния орган МРРБ, които включват документална проверка на проекта за всяка от изпълняваните дейности. При извършените проверки не са установени нарушения или отклонения на проекта, поради което от страна на ИАЛВ е верифицирана цялата сума относно дейността. Допълва за извършена проверка от управляващия орган по програмата, намиращ се в Гърция, чрез координатора на проекта г-жа Ж. Д.. Тази проверката включва цялостна документална проверка на целия проект. Била е извършена проверка от МРРБ, включваща

документална проверка и проверка на място относно наличието и състоянието на експериментално поле. Извършена е проверка от вътрешен одит МЗ и Инспектората от МЗ, които също не са констатирали нарушение.

Съдът ще коментира свидетелските показания при излагане на правните си изводи.

Предвид установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока по чл.149 от АПК, от лице с правен интерес – адресат на акта, който подлежи на съдебен контрол, съгласно чл. 73, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, поради което същата е ***процесуално допустима***.

Разгледана по същество, жалбата е ***основателна по следните съображения:***

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, Съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства, да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК:

На първо място в центъра на правните отношения в системата на публичните средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) стои бюджетът на ЕС и националният бюджет. Органите в системата на публичните средства от ЕСИФ действат при условията на обвързана компетентност. Те следва да държат сметка, че предоставянето на парични трансфери с източник от ЕСИФ е инвестиционна политика в средносрочен и дългосрочен план. Тя има за цел подобряването на конкурентоспособността на българската икономика, регионалното развитие и ускоряване на процеса на сближаване. Изразходването на средствата от ЕСИФ следва да бъде осъществявано при спазване на принципите на ефективност, публичност и прозрачност.

Съдът намира, че Решение за определяне на финансова корекция № РД-02-14-289/18.03.2024 г., е издадено от компетентен административен орган – М. О., Директор на Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ при Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на управляващия орган по Програма И. V-A Гърция – България 2014 г. – 2020 г. в съответствие с нормите на чл. 25, ал. 4 и чл. 40, ал. 6 от Закон за администрацията вр. чл. 5, ал. 4 и ал. 1, т. 10 от Устройствения правилник на МРРБ вр. чл. 13, ал. 1, т. 1 и чл. 14 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз.

В тази връзка по делото са представени Заповед № РД-02-14-564/29.04.2024 г., издадена от Министър на регионалното развитие и благоустройството, с която М. О., Директор на Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ при Министерство на регионалното развитие и благоустройството е определен да ръководи и организира дейността на Националния партниращ орган по Програма за трансгранично сътрудничество И. V-A Гърция – България 2014 г. – 2020 г. /л.139-143/.

Оспореният административен акт е издаден и в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроцесуалните правила за издаването му, поради което не страда от пороци, водещи до неговата нищожност. Обжалваният административен акт е издаден в предвидената от закона писмена форма – чл. 59, ал. 2 от АПК, във вр. с чл. 73, ал. 1 от ЗУСЕФСУ. От формална страна оспореният административен акт съдържа фактически и правни основания с оглед на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК.

При издаването му не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Спазени са изискванията на чл. 73, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, като преди издаване на решението за определяне на финансовата корекция е осигурена възможност на жалбоподателя да представи в разумен срок писмени възражения по основателността и размера на корекцията. Такива възражения са представени от жалбоподателя на 29.02.2024 г., което е обсъдено от административния орган в оспореното по настоящето дело решение за налагане на финансова корекция.

Съдът намира оспорения акт за издаден в несъответствие с материалноправните разпоредби, съображенията в тази насока са следните:

Програмата „И.“ е програма за междурегионално сътрудничество, финансирана от Европейския фонд за регионално развитие, но осъществявана не на национално равнище чрез оперативните програми, а на регионално ниво в Европейския съюз. Съгласно § 5, т. 4 от ДР на ЗУСЕФСУ, законът се прилага и за програмите за европейско териториално сътрудничество при извършване на финансови корекции, доколкото друго не е предвидено в приложимото за тях право на Европейския съюз и сключените междудържавни договори. Съгласно § 1, т. 2 от ДР на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, наредбата се прилага за Програмата за сътрудничество И. V-A Гърция – България.

В § 5 от ДР на ЗУСЕФСУ е предвидено, че този закон се прилага и за финансовата подкрепа по програмите за европейско териториално сътрудничество, доколкото друго не е предвидено в приложимото за тях европейско законодателство и в сключените между държавите договори, ратифицирани, обнародвани и влезли в сила за Република България, като съгласно т. 4 на същия параграф /изм. ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г./, органите за управление и Националните органи осъществяват правомощия по администрирането на нередности и извършването на финансови корекции по реда на глава пета, раздел III; при извършване на финансови корекции органите за управление и Националните органи прилагат категориите нередности и минималните и максималните стойности на процентните показатели, определени в този закон и с акта по чл. 70, ал. 2.

Съгласни член 8, параграф 4, буква „а“ от Регламент /ЕС/ №1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално

развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“, в програмата за сътрудничество се посочват и разпоредбите за изпълнение, които: i) определят управляващия орган, сертифициращия орган по целесъобразност и одитния орган; ii) определят органа или органите, определени да изпълняват контролни функции, а съгласно т.5.3.b от Програмата И. V-A Гърция – България 2014-2020, институцията определена да подпомага дейността на управляващия орган, т.е. да изпълнява функциите на Национален орган по Програмата на територията на България е Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Съгласно чл. 5, ал. 1, т. 11 от Устройствения правилник на МРРБ, в правомощията на Министъра е да организира, координира и контролира дейността, включително и на Националния орган по програмите за териториално сътрудничество с участието на Република България за периодите 2007-2013 г. и 2014-2020 г. /вкл. И. V-A Република Гърция – Република България 2014-2020/. В чл. 29, ал. 1, т. 4 от същия устройствен правилник е предвидено, че Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ изпълнява функциите на Национален орган за програмите за трансгранично сътрудничество по вътрешните граници на ЕС 2014 – 2020 /между Република Румъния и Република България и Република Гърция и Република България/.

Настоящият съдебен състав намира, че националното законодателство на Република България е приложимо по отношение на преценката за осъществена нередност при неизпълнение на договора от жалбоподателя – ИАЛВ, представляваща основание за налагане на финансова корекция.

От фактическа страна са установени следните допуснати от Възложителя нарушения в проведената процедура по възлагане на обществена поръчка.

По отношение на твърдението за наличие на „конфликт на интереси“: Настоящият съдебен състав счита изводите на административния орган за незаконосъобразни, респективно, че същите са в противоречие с доказателствата по делото.

Съгласно чл. 61, т. 1 от Регламент /ЕС/ № 2018/1046 финансовите участници по смисъла на глава 4 от настоящия дял и другите лица, включително националните органи на всяко равнище, участващи в изпълнението на бюджета при условията на пряко, непряко и споделено управление, включително в подготвителните действия, в одита или в контрола, не предприемат никакви действия, които могат да поставят собствените им интереси в конфликт с тези на Съюза. Те предприемат също така подходящи мерки за предотвратяване на конфликт на интереси във функциите, за които носят отговорност, и за справяне със ситуации, които обективно могат да бъдат възприети като конфликт на интереси. Според ал. 2 на цитираната норма, когато има риск от конфликт на интереси с участието на служител на национален орган, съответното лице отнася въпроса до своя пряк ръководител. Когато подобен риск съществува за служители, за които се прилага Правилникът за персонала, съответното лице отнася въпроса до съответния оправомощен разпоредител с бюджетни кредити. Съответният пряк ръководител или оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити потвърждава писмено дали е установен конфликт на интереси. В случай на

установяване на конфликт на интереси органът по назначаването или съответният национален орган вземат необходимите мерки съответното лице да прекрати всякаква дейност по този въпрос. Съответният оправомощен разпоредител с бюджетни кредити или съответният национален орган гарантира, че се предприемат всички допълнителни подходящи действия в съответствие с приложимото право. Чл. 61, ал. 3 от Регламент /ЕС/ № 2018/1046, определя, че за целите на параграф 1 конфликт на интереси съществува, когато безпристрастното и обективно упражняване на функциите на финансов участник или друго лице, посочено в параграф 1, е опорочено по причини, свързани със семейния и емоционалния живот, политическа или национална принадлежност, икономически интерес или всякакъв друг пряк или косвен личен интерес.

В процесния случай, Съдът счита, че не е доказано наличие на „конфликт на интереси“, и това следва пряко от преценката на доказателствата по делото в тяхната съвкупност. От страна на управляващия орган на програмата е прието, че са налице обективни обстоятелства, засягащи доверието в независимостта и безпристрастността на ИАПВ при избора на изпълнител по Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г. за разработване, изграждане и стопанисване на експериментално поле/лозово насаждение за отглеждане на застрашени идентифицирани сортове лози, и който договор е сключен с Ж. С. К.. Както се установи по делото тази констатация на ответния орган се основава на обстоятелството, че имот с идентификатор 52091.8.4, върху който е осъществена инвестицията, е избран при наличие на свързаност между Ж. С. К. /избран за изпълнител/ и Б. Д. – служител в ИАПВ, чрез неговия син А. Д.. Доводите на ответника са в противоречие с доказателствения материал по делото, а именно: още в хода на развилото се административно производство по установяване на нередност, от страна на жалбоподателя са представени безспорни и категорични доказателства, оборващи тезата за „свързаност“, респективно за наличие на „конфликт на интереси“.

На първо място както се установи по делото, имотът с идентификатор 52091.8.4, върху който е осъществена инвестицията е бил предмет на сключен предварителен договор за покупко-продажба между Ж. С. К. и А. Д. на 15.04.2019 г. Съгласно представено Пълномощно № 4205/03.06.2019 г., изрично посочено в Нотариален акт № 175/19.06.2019 г., А. Д. предоставя права на упълномощения да го представлява от негово име, като се разпорежда по начин, какъвто прецени /продаде, дари или замени/ с имота, посочен по-горе. Всички тези доказателства преценени в съвкупност водят до несъмнения извод в сериозното и непоколебимо намерение на Ж. С. К. да придобие собствеността върху горецитирания имот, с цел участие в процедурата. Подписания на 15.04.2019 г. предварителен договор за покупко-продажба на недвижимия имот, е подписан в законоустановената форма, и двете страни по него са дали своето съгласие за прехвърляне на собствеността върху него и то действително много време преди откриване на процедурата за избор на изпълнител за опитно поле за лозови насаждения. Към датата на подписване на предварителния договор от страна на Ж. К. е заплатена в брой 5/6 от цената на недвижимия имот, което води до извод за сигурни действия по придобиване на имота.

Следователно страните по предварителния договор за покупко-продажба действително са имали уговорка за прехвърляне собствеността върху него много преди конкурса. Друг съществен момент е, че недвижимият имот не е собственост на служителя на ИАЛВ, същият е собственост на неговия син. И в случай, че договорът по проекта е бил сключен с А. Д., то тогава безспорно е щяло да бъде налице хипотезата на „конфликт на интереси“. Не е спорно между страните по делото, че окончателно собствеността върху имота е прехвърлена почти тринадесет дни след сключване на Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г., но реално процедурата по прехвърляне собствеността е стартирала на доста по-ранен етап със самото подписване на предварителния договор за покупко-продажба, което пък води до извод за липса на действия относно манипулиране на действията по подбор и идентификация на потенциални изпълнители на дейността по проекта. В тази връзка правилен е доводът на жалбоподателя, че независимо от това, и с оглед от една страна наличие на предварителен договор за покупко-продажба на имота, и такава е осъществена, и от друга страна застрашеност на изпълнението на целия Проект № 1829 „SOS за застрашени местни сортове лози“ /Vine SOS/, съфинансиран по Програма И. V-A Гърция – България 2014 г. – 2020 г. – с край 11.10.2019 г. При това действително следва да се има предвид, че е налице доказаност и изпълнимост на изискването за собственост.

Отделно въз основа на събраните по делото доказателства, в частност приетата и неоспорена от страните СТЕ и свидетелски показания се установи, че основната цел на проекта е осъществена, като на територията на спорния имот е изградено експериментално поле, състоящо се от лозови насаждения, български сортове, застрашени от изчезване. Вещото лице е осъществило оглед на място, и е установено, че всички присадени сортове са в добро агротехническо състояние и целите на проекта са реализирани. От друга страна свидетеля по делото Ф. категорично заявява, че са били извършени пет проверки от страна на националния орган МРРБ, които включват документална проверка на проекта за всяка от изпълняваните дейности и при извършените проверки не са установени нарушения или отклонения на проекта, поради което от страна на ИАЛВ е верифицирана цялата сума относно дейността. Уточнява, че проверката включва цялостна документална проверка на целия проект, като е била извършена проверка от МРРБ, включваща документална проверка и проверка на място относно наличието и състоянието на експериментално поле. Свидетеля също така уточнява, че е извършена проверка от вътрешен одит МЗ и Инспектората от МЗ, които също не са констатирани нарушения. Горното налага извод, че изпълнението на проекта е било извършено коректно и съответно на проекта в пълен обем, без възражение от страна на проверяващите органи.

Следователно и при така установеното, Съдът намира изводите на ответника за наличие на „конфликт на интереси“ за неправилни и незаконосъобразни.

По отношение на твърдението за липса на съответствие на избора Изпълнител с условията на Възложителя:

Съдът намира изводите на ответника за неправилни и незаконосъобразни. На първо място от административната преписка се установява, че се предприети и осъществени срещи със специалисти агрономи в областта на присаждането

на застрашените видове лозови насаждения. От председателя на „Регионална лозаро-винарска камара „П.“ на служителите на ИАПВ са предложени двама производители, разполагащи с подходящите лозови насаждения, респективно дали своето съгласие за осъществяване на дейностите по проекта – изграждане на експерименталното поле. Видно от доказателствата по делото е, че предложените като подходящи изпълнители лица са Ж. К. и И. К. /Становище с вх. № 06-00-8-1/28.02.2024 г., л.55/

От страна на И. К. е изрично посочено, че може да стартира дейността по проекта след приключване на гроздоберна кампания 2019 г. и при наличие на предварително финансиране за извършване на всички дейности по проекта, което е в разрез с изискванията по проекта. Установено е от данните в лозарския регистър, лозовите насаждения в [населено място], включени в лозарското стопанство на К. са с разстояния на засаждане от 1.2 метра вътрередово разстояние и 2.8 метра. В тази връзка е направен извод, че това предполага, че максималният брой лози на декар е 297 или в два декара би бил 595 броя. Акцентирано е, че при такъв брой лози на всеки от идентифицираните застрашени сортове ще бъдат предоставени около 35 до 40 лози за присаждане, като се има предвид и процента на пропадане. Този брой лози е прието, че е недостатъчен за целите на проекта, като е взето предвид, че процентът на прихващане след присаждането е от 50% до 80% и това би създавало риск за изпълнение на дейността, респективно за устойчивостта на резултатите. Обсъдено е и предложението за стартиране на дейността – участникът е предложил стартиране едва след приключване на гроздоберна кампания, което за различните сортове е м. Октомври или м. Ноември. Отделно както се посочи, в самата процедура не е предвидено предварително финансиране, което видно от писмото на К. е изискано.

Предвид, което от страна на жалбоподателя не е следвало да се изисква от този потенциален участник в проекта представяне на техническо и ценово предложение, тъй като предложеното от него не може да изпълни целите на проекта. В тази връзка правилно не е сключен договор с това лице. Правилно е бил подходът на жалбоподателя да сключи договор с Ж. К., с оглед на обстоятелството за липса на други подходящи кандидати, респективно, че същият е отправил предложение изцяло отговарящо на техническите спецификации на проекта. Видно от приетата по делото СТЕ е, че целите на проекта са отлично изпълнени и отговарят на агротехническите изисквания. Единствено един сорт грозде не е присаден поради това, че не е открит в района, обстоятелство удостоверено и от вещото лице по делото.

В тази връзка незаконосъобразни се явяват изводите на административния орган, че изчисленията за изпълнител на проекта на отговаря на заложените изисквания в Техническата спецификация на Възложителя. Този факт се подкрепя както от събраните в хода на административното производство доказателства, така и от тези събрани в хода на съдебното производство. Видно от представено становище на председателя на „Регионална лозаро-винарска камара „П.“, е че Ж. К. е изпълнил договореното, съгласно изискванията на Възложителя, свързани с успешната реализация на проекта. Неправилно и незаконосъобразно е прието от страна на административния орган, че със сключения с Ж. К. договор, е поставил в риск изпълнението му,

тъй като видно от доказателствата по делото, вкл. от разпита на св. Ф. и СТЕ, се установи, че за имота са предприети всички необходими действия стопанисването на изграденото експериментално поле да се осъществи за срок от пет години. Представените по делото становища от служители на ИАЛВ са в пълно съответствие с установеното от вещото лице, а именно, че вече пет години лозовите насаждения в опитното поле са в много добро агротехническо и фитосанитарно състояние, няма поражения от болести и вредители, като подпорната конструкция и поливната система са налични и са в изправно състояние.

Избраният за изпълнител на дейностите Ж. К. е представил техническо и ценово предложение към датата на сключване на договора за възлагане на дейностите по проекта и съобразно заявеното от него до ръководителя на проекта. От негова страна е предложен период на изпълнение, удовлетворяващ изискванията на Възложителя, не е претендирано предварително финансиране, отделно същият е предоставил земя /терен/, съобразно техническата спецификация на Възложителя, удовлетворявайки заложените от него критерии.

Следователно и с оглед фактите по случая, правилен е изборът на Възложителя за Изпълнител, с който е сключил договор за създаване на експериментално поле/лозови насаждения /застрашени видове лози/. Също така целите на проекта са реализирани изцяло и пълно, поради което изводите на административния орган се явяват незаконосъобразни и необосновани.

Съдът намира, че незаконосъобразно установеното нарушение е квалифицирано по т. 1 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата посочване на нередности – конфликт на интереси и по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата - нарушаване принципите по чл. 4, § 8, чл. 7 и 8 от Регламент /ЕС/ № 1303/2013 г.

По изложените съображения, Съдът намира, че определената с атакувания акт финансова корекция се явява незаконосъобразна, а жалбата, като основателна и доказана, поради което следва да бъде уважена.

По разноските в производството:

От страна на жалбоподателя се претендират разноски за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 2 000.00 лв., за заплатена държавна такса в размер на 200.00 лв. и депозит за вещо лице в размер на 750.00 лв. или общо в размер на 2 950.00 лв. /две хиляди деветстотин и петдесет лева/.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III-то отделение, 60-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Изпълнителна агенция по лозата и виното, ЕИК по

БУЛСТАТ:[ЕИК], със седалище: [населено място], [улица], [жилищен адрес] представлявана от К. Д. К. – Изпълнителен директор, чрез Адвокатско дружество „Б. и С-ие“, представлявано от адвокат Т. Б., със съдебен адрес: [населено място], [улица], Решение за определяне на финансова корекция № РД-02-14-289/18.03.2024 г., издадено от М. О., Директор на Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ при Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на управляващия орган по Програма И. V-A Гърция – България 2014 г. – 2020 г., в размер на 100 % върху допустимите разходи, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове по Договор № ФСД 07-15/05.06.2019 г. за разработване, изграждане и стопанисване на експериментално поле/лозово насаждение за отглеждане на застрашени идентифицирани сортове лози, сключен с Ж. С. К., на стойност 25 000.00 лв. с ДДС.

ОСЪЖДА Министерство на регионалното развитие и благоустройството да заплати на Изпълнителна агенция по лозата и виното, ЕИК по БУЛСТАТ:[ЕИК], със седалище: [населено място], [улица], [жилищен адрес] представлявана от К. Д. К. – Изпълнителен директор, сумата от 2 950.00 лв. /две хиляди деветстотин и петдесет лева/, представляваща сторените по делото разноси.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България в четиринадесет дневен срок от съобщаването на страните за постановяването му.

СЪДИЯ: